

Young University devotional, Tise. 13, 1987], 2; speeches.byu.edu).

Niu vakatulewataka tiko na Tabana ni Kaulotu e Ukraine Kyiv, au taroga ena dua na gauna e dua vei ira na noqu goneyalewa yalodina se cava sa rui dau raici koya sobu kina, se cava sa rui dau taura kina vakabibi eso na ka lalai. Na kena isau mai vua e dua na ivakaraitaki uasivi sara ni dua e vakarorogo tiko ki na domo cala ena nona kaya, “Me kakua ni dua e toboki au kina.”

Kemuni na taciqu kei na ganequ, na noqu ivakasala vua na daukaulotu goneyalewa oqo sa noqu ivakasala vei kemuni: vakadinadinataka ka sotava na nomu malumalumu, me kakua ni tarovi iko, baleta eso vei ira era na nomu itokani tiko me yacova ni o sa biuta na bula ena vuravura oqo. Se cava ga na kemu ituvalki ena gauna oqo, na gauna ga o digitaka kina ena nomu lewa vakataki iko na veivutuni dina, ena yaloreki, e veisiga ena nomu segata mo cakava na kena vinaka duadua o rawata, ena ologi iko ka muri iko ena vanua kecega o lako kina na Veisorovaki ni iVakabula. Ni o bula ena ivakarau oqo, sa na rawa vakaidina, me “bokoci na nomuni ivalavalca ca” (Mosaia 4:12) ena veiauwa ni veisiga, ena veisekodi ni veiminiti, ka da savasava kina ka vakadonui ena mata ni Kalou e veiguna kece.

E nomu na itavi dokai, kevaka o vinakata, mo kila vakataki iko, nikua se dua na gauna lekaleka oqo, ni o vakamarautaka tiko na Kalou e dina ni tu na nomu malumalumu. Au vakadinadinataka e dua na iVakabula dauloloma ka namaka me da bulataka na ivunau. Au vakadinadinataka e dua na iVakabula e dau vinakata vakalevu me vakasobura na nona loloma soliwale ka cecere. Au vakadinadinataka e dua na iVakabula dauloloma e dau rekitaka ni da vakayagataka e veisiga na Nona Veisorovaki ena veivakadeitaki malumu ka marau ni da qara donu tu. Au vakadinadinataka e dua na iVakabula dauloloma ka gadreva vakalevu na “nomu yalodei [mol] qaqa tu ena mata ni Kalou” (V&V 121:45) Ena yaca i Jisu Karisito, emeni. ■

Mai vei Elder Eduardo Gavarret
Ena Vitusagavulu

Io, Turaga, Meu na Muri Kemuni

E sureti keda tiko na Turaga ena nona vakayagataka na vosa bula eso: “Lako mai vei Au,” “Muri au,” “Lako vata kei au.” E veisureti yadua kina me vakayacori.

“**R**aica sa solia na Turaga ki na veimatanitu, na nodra dui vanua kei na vosa me tukuni.”¹ Nikua sa mai vakavotukana tale na ivolanikalou oqo ena madigi oqo meu cauraka na lomaqu ena vosa ni noqu vanua.

Ena yabaki 1975, au a veiqravu tiko vakacauravou daukaulotu ena Tabana ni Kaulotu mai Uruguay-Paraguay. Ena imatai ni vula ni noqu kaulotu, rau a vakarautaka na iliuli ni iwasewase e dua na itaviqravu me vakaraitaki kina e dua na ivakavuvuli ni kospeli. A vesu yadua na matadra na daukaulotu ni iwasewase, ka tukuni me keimami muria na sala ki na olo ni soqo. A tukuni me keimami rogoca na domona e dua na iliuli, na domo keimami a rogoca ni bera na lako. Ia, a vakaroti ni gauna ni ilakolako oqo, keimami na rogoca e vica na domo me na tovolea me vakasesei keimami ka muataki keimami tani mai na salatu.

Ni otu e vica na miniti ni rogo domo eso, na veivosaki, kei na—kena gauna e loma—a voqa mai e dua na vosa, “Muri au,” Au yalodei niu sa muria na domo dodonu. Ni keimami sa yacova na olo ni soqo e valenilotu, keimami a

kauta laivi na ubinimata. Niu sa luvata, au raica ni a rua na ilawalawa kau a tiko ena ilawalawa a rogoca na domo cala. “E via tautauvata sara ga kei na domo dodonu,” au a kaya lo.

Na ka o ya ena 39 na yabaki sa oti a solegi au tu vakadede. Au a kaya lo, “Sega tale vakadua, au na muria na domo cala.” Au a qai kaya lo, “Io, Turaga, meu na muri Kemuni.”

Au via tukuna na ka oqo vata kei na veisureti vinaka ni iVakabula vei keda:

“Oi au na ivakatawa vinaka, ia kau sa kilai ira sa noqu. . . .

“Sa rogoca na noqu vosa ko ira na noqu sipi, ia kau sa kilai ira, ka ra sa muri au.”²

Na veisureti mo “muri Koya” sa veisureti e rawarawa duadua, dodonu, ka kaukauwa eda rawa ni ciqoma. E lako mai ena dua na domo e matata ka sega ni rawa me veivakasesei.

E sureti keda na Turaga ena nona vakayagataka na vosa bula eso: “Lako mai vei Au,” “Mo Muri au,” “Lako vata kei au.” Ena vosa yadua oqo e sega ni veisureti wale; e veisureti yadua kina me vakayacori. Sa tukuni raraba yani vei ira na kawatamata kecega mai vua

na Parofita ni veiparofita, iVakavuvuli ni veivakavuvuli, na Luve ni Kalou, na Mesaia.

Na Veisureti mo “Lako mai vei Au”

“Dou lako mai vei au koi kemudou vakaaduaga sa oca ka colata nai colacola bibi, ia kau na vakacegui kemudou.”³

Oi kemuni ko ni se bera ni lewe ni Lotu o ni na ciqoma na veisureti oqo mai na domodra na daukaulotu ni ra kaya, “Ena rawa beka mo wilika na iVola i Momani? E rawa beka mo masu? Ena rawa beka mo laki lotu? Ena rawa beka mo muria na ivakaraitaki i Jisu Karisito ka papitaisotaki mai vei ira e soli kina na lewa?”⁴ O na sauma vakacava na veisureti oqo nikua?

Au sureti kemuni mo ni vakarorogo ka ciqoma na itukutuku ka mo kaya, “Io, Turaga, meu na muri Kemuni!”

O Carlos Badiola kei na nona matavuvale, mai Minas, e Uruguay, e ratou sa sota tiko kei rau na daukaulotu. Me vaka ni rau taro tiko

vakalevu na daukaulotu ena gauna ni lesioni, e ratou a sureta kina e dua na neiba sega ni lewenilotu—o Norma yabaki 14—me veivuke ena saumi taro. O Norma e dua na gonevuli yalodina e na koliji ka sa vulica tiko na iVola Tabu e koronivuli ena yabaki o ya, ni gauna rau taro kina na daukaulotu, a sauma o Norma. O koya e “daunivakadidike koula.” Na lesoni a vakavulici ena siga o ya sa baleta na Vosa ni Vuku.

Ni lesu i vale ni oti na lesoni kei rau na daukaulotu, e kila sara o Norma na ka mena cakava. A kaya vei tinana, “Na, tekiu nikua au sa na sega ni gunu kofi kei na sucu. Sucu ga.” Na vosa o ya sa ivakadinadina bula ni sa gadreva me ciqoma na veisureti me muria na Karisito, mai vei rau na daukaulotu.

Rau a papitaiso ruarua o Carlos Badiola kei Norma. E muri, era qai muria na ivakaraitaki nei Norma ka papitaiso talega kina o tinana, tamana, kei ira na tacina. Keirau a tubu vata mai kei Norma ena tabana lailai ka kaukauwa

o ya. E muri, niu lesu mai ena kaulotu, keirau a vakamau. Au kila deivaki tu ni na rawarawa na muria na iVakabula ni tiko e yasaqu o koya.

Ni dua sa lewe ni Lotu ka sa ciqoma na veisureti oqo ena vakavoutaka na nona dina ena veimacawa ni votai ena sakaramede.⁶ E tiki ni cakacaka e oka kina na maroroya na vunau, ni caka oqo o sa tukuna tiko, “Io, Turaga, meu na muri Kemuni!”⁷

Na Veisureti mo “Muri Au”

“Muri Au,” sa veisureti ni Turaga vei koya na tamata vutuniyau. A muria tu mai na vunau na tamata oqo ena nona bula taucocko. Ni sa taroga se cava tale mena cakava, a saumi mai ena dua na veisureti e matata sara: “Lako mai, . . . ka muri au.”⁸ Ia, e dina ga ni veisureti o ya e rawarawa, e gadrevi kina na solibula. E gadrevi na sasaga—vata kei na vakatulewa kei na cakacaka.

E sureta tiko o Nifai na parofita meda raici keda vakaikeda ena nona taroga: “A sa kaya [o Jisu] vei ira na luve ni tamata: Dou muri au. Ia koi kemudou na wekaqu loman, sa rawa li me da muri Jisu kevaka eda sa sega ni muria na ivunau nei Tamada?”⁹

Na veisureti mo “lako mai vei au,” meda rogoce na Domona, ka muria sa nodra itukutuku tiko na daukaulotu mai na ivakatekivu, ka sa vuksi ira e vuqa mera veisautaka vakadua na nodra bula.

Limasagavulu na yabaki sa oti rau a curu yani na daukaulotu ki na sitoa ni caka kaloko nei tamaqu me rau laki biuta e dua na kaloko me caka. Me vaka na ivakarau ni daukaulotu vinaka, rau a taura na madigi o ya ka veivosaki kei tamaqu kei tinaqu baleta na kospipeli. A ciqomi rau na daukaulotu o tamaqu, ka ciqoma o tinaqu na itukutuku ni veisureti me muria na Karisito. Mai na siga o ya me yacova mai nikua, e dina tu ga o koya ena Lotu. A kaya, “Io, Turaga, meu na muri Kemuni!”

Ni ko sasaga mo lako Vua, ko na kunea na kaukauwa mo sereka kina na oca ni bula oqo, vakayago se vakayalo, *kei na kaukauwa mo veisau me vukea mo marau cake kina*.

Na Veisureti ni "Lako Vata kei Au"

A kacivi o Inoke me vunautaka na kospipeli ki na dua na mataqali tamata era loma dredre ka yalo kaukauwa. E vakila ni sega ni vuku. E vakabekataka na nona rawa ni cakava. A vakamaravutaka na Turaga na nona vakatitiqa ka vaqaqacotaka na nona vakabauta ena veisureti "Lako vata kei au"—na veisureti, me vaka e dua na ititoko ni mataboko se ligana e dua na itokani, me dusia nona ikalawa e dua e veilecayaki nona kalawa. Ena nona taura na liga ni iVakabula ka lako vata kei Koya, a raica o Inoke ni sa dei na nona ikalawa ka yaco me dua na daukaulotu qaqa ka parofita.¹⁰

Na vakatulewa mo "lako mai vei au" ka "muri au" e ka ni tamata yadua. Ni da ciqoma na veisureti oqo, ena tubu cake na ivakatagedegede ni noda dina, sa na qai rawa kina meda "lako vata kei Koya." Na ivakatagedegede oqo e tauyavutaka e dua na veimaliwi vakavoleka kei na iVakabula—na vua ni noda ciqoma na imatai ni veisureti.

Keirau a dui ciqoma kei Norma na veisureti ni "lako mai vei au" ka "muri au." Mai na neirau sa mai duavata, ka veitokoni vakai keirau, keirau sa vulica na lako vata kei Koya.

Na sasaga kei na igu meda vaka-saqarai Koya ka muri Koya ena saumi ena veivakalougatataki eda vakasaqara.

Sa vakaqoqo vua na marama, ena nona saga vakaukauwa, a tara rawa na bele ni isulu ni iVakabula¹¹ sa

vakakina vei Patimeo na mataboko, na nona sasaga sa dolavi kina na cakamana me yaco ki na nona bula.¹² Ena rua na ka oqo sa yaco kina na vakabulai ni yago kei na yalo.

Mo dodoliga yani, mo tara na Nona isulu, ciqoma na Nona veisureti, ka kaya, "Io Turaga, meu na muri Kemuni!" —ka lako vata kei Koya.

Na "Lako mai vei Au," "Muri au," "Lako vata kei au" era sa veisureti e tiko kina na kaukauwa vakaikoya—vei ira sa ciqoma—ena vakatubura e dua na *veisau ki lomamu* ka na muataki iko mo kaya, "[Au] sa biuta tani na gagadre ca ka via kitaka tiko ga na ivalavalala dodonu."¹³

Me baleta na kena matanataki e tautuba na veisau oqo, ko na gadreva sara vakaukauwa mo "vukei ira sa malumalumu, vakaukauwataka na liga sa wadamele, kei na duru sa malumalumu."¹⁴

Na ikalawa cava meda na taura meda "lako vata kei Koya"?

1. *Vakania na gagadre* mo tisaipeli vinaka cake i Karisito.¹⁵
2. *Masulaka na gagadre* oqo me tubu kina na nomu vakabauti Koya.¹⁶
3. *Rawata mai na kila-ka* mai na ivo-lanikalou, me vakararamataka na sala ka vaqaqacotaka nomu gagadre mo veisau.¹⁷
4. *Mo vakatulewa nikuaka* cakava sara ka kaya, "Io, Turaga, meu na muri Kemuni!" Na nomu kila na dina ena sega ni veisautaka na

Bariloche, Argentina

nomu vuravura vakavo ga ke ko vukica na kila oqori *mo cakava*.¹⁸

5. *Vakayacora tikoga* na lewa o sa cakava ena nomu vakayacora na ivakavuvuli oqo ena veisiga.¹⁹

Me sa yaco na vosa nei noda parofita lomani, Peresitedi Thomas S. Monson, me vakauqeti keda meda cakava ni da sa gadreva meda ciqoma na veisureti ni iVakabula. E kaya o Peresitedi Monson: "O cei na Tui ni lagilagi, na Turaga ni lewevuqa? O Koya na noda Turaga. O Koya na noda iVakabula. O Koya na Luve ni Kalou. O Koya e Tekivutaka na noda Vakabulai. O Koya e kaci tiko mai, 'Dou Muri Au.' O Koya e vakatuvuvilitaka, 'Dou lako, ka kitaka vakakina.' O Koya e kaya, 'Dou talairawarawa ki na noqu ivunau.'"²⁰

Meda sa vakayacora na lewa meda toroya cake kina na ivakatagedegede ni noda sokalou kei na dina vua na Kalou, me sa qai yaco me rogolevu ka matata na noda vakaio ki na Nona veisureti: "Io, Turaga, meu na muri Kemuni!"²¹ Ena yaca tabu ni Turaga o Jisu Karisito, emeni. ■

IDUSIDUSI

1. Alama 29:8.
2. Joni 10:14, 27.
3. Maciu 11:28; raica talega na Aisea 55:3.
4. Raica na *Vinautaka na Noqu Kospipeli: iDusidusi ki na Veigaravi ni Kaulotu* (2004), 33, 221–230.
5. Raica na Cakacaka 2:37–38.
6. Raica na Vunau kei na Veiyalayalati 20:37, 77–79.
7. Raica na Vunau kei na Veiyalayalati 42:29.
8. Marika 10:21.
9. 2 Nifai 31:10.
10. Raica na Mosese 6:33–35.
11. Raica na Luke 8:43–48.
12. Raica na Marika 10:46–52.
13. Mosaia 5:2.
14. Vunau kei na Veiyalayalati 81:5; raica talega na Aisea 35:3.
15. Alama 22:15–16; Dallin H. Oaks, "Gagadre," *Liaona*, Me 2011, 42–45.
16. Raica na Alama 34:17–27; 37:37.
17. Raica na Same 119:105; Ilamani 3:29.
18. Raica na Mosaia 5:5.
19. E kaya o Ralph Waldo Emerson, "Na veika kece eda sasagatataki tiko meda cakava ena rawarawa mai, sega ni kena sa veisau na ituvaki ia na kena sa toso cake na kaukauwa meda cakava" (ena Heber J. Grant, *Gospel Standards*, comp. G. Homer Durham [1941], 355).
20. Thomas S. Monson, "Kune Marau ena iLakolako Oqo," *Liaona*, Nove. 2008, 88.
21. Raica na "Turaga, Meu na Muri Kemuni," *Sere ni Lotu*, naba 129.